

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра рослинництва

**«Затверджую»
Завідувач кафедри
рослинництва**

**«__» _____ 2019 р.
_____ (Троценко В. І.)**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВБС 1.5 Основи виробництва круп'яних і макаронних виробів
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність _____ 201 "Агрономія" _____
(шифр і назва напрямку підготовки)

Факультет: Агротехнологій та природокористування

2019-2020 навчальний рік

Робоча програма з **Основи виробництва круп'яних і макаронних виробів** для студентів за спеціальністю **201 "Агрономія"**.

Розробники:

Радченко М.В., доцент, к.с.-г.н., доцент (_____)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри **рослинництва**

Протокол від. “_22_” _____ квітня _____ 2019 року № 15

Завідувач кафедри рослинництва _____ (_____**Троценко В. І.**_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено:

Декан факультету агротехнологій та природокористування _____ (І.М. Коваленко)

Декан факультету агротехнологій та природокористування _____ (І.М. Коваленко)

Методист навчального відділу _____ (Г.О. Бабошина)

Зареєстровано в електронній базі: дата: _____ 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3,0	Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство Напрямок підготовки:	За вибором	
Модулів – 2	Спеціальність: 201 "Агрономія"	Рік підготовки:	
Змістових модулів 4		2019-2020-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання :		Курс	
		1-м	
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Лекції		
	14 год.		
	Практичні, семінарські		
	16 год.		
	Лабораторні		
	Самостійна робота		
	30 год.		
	Індивідуальні завдання:		
	30 год.		
	Вид контролю: залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 33,3 / 66,7 (30/60)

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Формування спеціалістів зі знанням та умінням, що забезпечать отримання і реалізацію готової продукції.

Завдання: Вивчення своєчасної та якісної переробки вирощеної продукції, сільськогосподарськими підприємствами стабільними прибутками від цілорічної роботи, крупорушок, млинів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

Модуль 1: технологічні вимоги до якості зерна як сировини для виробництва крупів, асортимент круп, основні процеси переробки зерна в крупу, зберігання круп;

Модуль 2: класифікацію макаронних видів, технологію виробництва і зберігання, дефекти макаронних виробів;

вміти:

Модуль 1: визначити якість круп, організувати технохімічний контроль виробництва і зберігання продукції, давати оцінку якості сировини та підготовці сировини до переробки для отримання круп;

Модуль 2: визначити якість макаронних виробів, організувати технохімічний контроль виробництва і зберігання продукції, давати оцінку якості сировини та підготовці сировини до переробки для отримання макаронів.

3. Програма навчальної дисципліни

*Програма затверджена вченою радою СНАУ «26» грудня 2017 р.,
протокол № 6*

Модуль 1. Виробництво круп.

Змістовий модуль 1. Технологія виробництва круп'яних виробів.

Тема 1. Технологічні властивості зерна круп'яних культур.

Технологічні властивості основних видів сировини для круп'яного виробництва. Асортимент круп. Побічні продукти круп'яного виробництва.

Тема 2. Виробництво круп. Технологія виробництва круп на круп'яних заводах. Використання ячмінної мучки при виробництві хліба.

Змістовий модуль 2. Технологія отримання окремих видів круп.

Тема 3. Особливості технології отримання окремих видів круп.

Виробництво різних видів круп. Нові види круп, способи їх виробництва. Спосіб круп'яного виробництва продукту, що не потребує варіння.

Тема 4. Фасування та зберігання круп.

Фасування та упаковка круп. Зберігання круп. Дефекти круп'яного виробництва.

Модуль 2. Сучасні складові технології виробництва макаронних виробів.

Змістовий модуль 1. Асортимент та вимоги до якості макаронних виробів.

Тема 5. Класифікація та асортимент макаронних виробів.

Класифікація макаронних виробів. Асортимент макаронних виробів. Сировина для виробництва макаронних виробів. Історія розвитку виробництва макаронів.

Тема 6. Вимоги до якості макаронних виробів.

Основні показники якості макаронних виробів. Підготовка сировини до переробки. Приготування макаронного тіста. Вакуумування тіста. Деформація макаронних виробів.

Тема 7. Технологія отримання макаронних виробів.

Приготування макаронних виробів. Відбракування та упакування виробів. Реалізація готової продукції. Дефекти макаронних виробів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1 Виробництво круп												
Змістовий модуль 1. Технологія виробництва круп'яних виробів												
Тема 1. Технологічні властивості зерна круп'яних культур.	12	2	2		4	4						
Тема 2. Виробництво круп.	12	2	2		4	4						
Разом за змістовим модулем 1	24	4	4		8	8						
Змістовий модуль 2. Технологія отримання окремих видів круп												
Тема 3. Особливості технології отримання окремих видів круп.	12	2	2		4	4						
Тема 4. Фасування та зберігання круп.	12	2	2		4	4						
Разом за змістовим модулем 2	24	4	4		8	8						
Усього годин	48	8	8		16	16						
Модуль 2. Сучасні складові технології виробництва макаронних виробів.												
Змістовий модуль 1. Асортимент та вимоги до якості макаронних виробів.												
Тема 5. Класифікація та асортимент макаронних виробів.	12	2	2		4	4						
Тема 6. Вимоги до якості макаронних виробів.	14	2	2		5	5						
Разом за змістовим модулем 1	26	4	4		9	9						
Змістовий модуль 2. Технологія отримання макаронних виробів												
Тема 7. Технологія отримання макаронних виробів.	16	2	4		5	5						
Разом за змістовим модулем 2	16	2	4		5	5						

Усього годин	42	6	8		14	14						
Разом	90	14	16		30	30						

5. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми та план	Кількість годин
1	Тема 1. Технологічні властивості зерна круп'яних культур. 1. Технологічні властивості основних видів сировини для круп'яного виробництва. 2. Асортимент круп.	2
2	Тема 2. Виробництво круп. 1. Технологія виробництва круп на круп'яних заводах.	2
3	Тема 3. Особливості технології отримання окремих видів круп. 1. Виробництво різних видів круп. 2. Нові види круп, способи їх виробництва.	2
4	Тема 4. Фасування та зберігання круп. 1. Фасування та упаковка круп. 2. Зберігання круп.	2
5	Тема 5. Класифікація та асортимент макаронних виробів. 1. Класифікація макаронних виробів. Асортимент макаронних виробів. 2. Сировина для виробництва макаронних виробів.	2
6	Тема 6. Вимоги до якості макаронних виробів. 1. Основні показники якості макаронних виробів. 2. Підготовка сировини до переробки. 3. Приготування макаронного тіста. Вакуумування тіста.	2
7	Тема 7. Технологія отримання макаронних виробів. 1. Приготування макаронних виробів. 2. Відбракування та упакування виробів.	2
	Всього	14

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Оцінка якості круп. 1. Ознайомитися з порядком проведення аналізів. 2. Провести органолептичну оцінку якості круп згідно до вимог ДСТУ.	2
2	Тема 2. Визначення якості пшона шліфованого. 1. Ознайомлення з ДСТУ на пшоно шліфоване. 2. Методика визначення якості пшона шліфованого.	2
3	Тема 3. Визначення якості гречаної крупи. 1. Ознайомлення з ДСТУ на гречану крупу. 2. Методика визначення якості гречаної крупи.	2
4	Тема 4. Визначення якості ячмінної крупи. 1. Ознайомлення з ДСТУ на ячмінну крупу. 2. Методика визначення якості ячмінної крупи.	2
5	Тема 5. Визначення кольору, стану поверхні та форми макаронних виробів. Визначення запаху і смаку. 1. Провести органолептичну оцінку макаронних виробів згідно до вимог ДСТУ.	2

6	Тема 6. Визначення кислотності макаронних виробів. 1. Ознайомитися з порядком проведення аналізів. 2. Визначення кислотності макаронних виробів.	2
7	Тема 7. Визначення масової частки лому, крихти та деформованих виробів у макаронних виробках. 1. Ознайомлення з видами макаронних виробів. 2. Визначення лому і браку у різних видах макаронних виробів.	2
8	Тема 8. Визначення стану макаронних виробів після варіння. 1. Визначення властивостей макаронних виробів зберігати свою форму під час варіння до готовності.	2
	Разом	16

7. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми та перелік питань	Кількість годин
1. Самостійна підготовка до занять		30
1	Тема 1. Технологічні властивості зерна круп'яних культур. 1. Побічні продукти круп'яного виробництва.	4
2	Тема 2. Виробництво круп. 1. Використання ячмінної мучки при виробництві хліба.	4
3	Тема 3. Особливості технології отримання окремих видів круп. 1. Спосіб круп'яного виробництва продукту, що не потребує варіння.	4
4	Тема 4. Фасування та зберігання круп. 1. Дефекти круп'яного виробництва.	4
5	Тема 5. Класифікація та асортимент макаронних виробів. 1. Історія розвитку макаронних виробів.	4
6	Тема 6. Вимоги до якості макаронних виробів. 1. Деформація макаронних виробів.	5
7	Тема 7. Технологія отримання макаронних виробів. 1. Реалізація готової продукції. 2. Дефекти макаронних виробів.	5
2. Індивідуальні завдання		30
8	Реферат на тему: «Сучасні технології переробки круп'яних, культур » (культура за вибором викладача).	15
9	Реферат на тему: «Сучасні технології переробки макаронних виробів» (культура за вибором викладача).	15
	Разом	60

8. Індивідуальні завдання

1. Підготовка рефератів:

1.1. Особливості технології отримання крупи (пшеничної, пшоняної, вівсяної, гречаної, горохової, перлової, ячмінної, рисової, кукурудзяної) на крупорушках сільськогосподарського типу.

1.2. Особливості технології отримання макаронних виробів.

2. Підготовка презентацій:

- 2.1. Фільм «Технологія виробництва круп»
- 2.2. Фільм «Технологія виробництва макаронних виробів»
- 2.3. Фільм «Зберігання круп та макаронних виробів»

9. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

1.1. **Словесні:** розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж, (читання, переказ, виписування, складання плану, рецензування, конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів тощо).

1.2. **Наочні:** демонстрація, ілюстрація, спостереження.

1.3. **Практичні:** лабораторний метод, практична робота, виробничо-практичні методи.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

2.1. *Аналітичний.*

2.2. *Методи синтезу.*

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. *Проблемний*

3.2. *Частково-пошуковий*

3.3. *Дослідницький*

3.4. *Репродуктивний*

3.5. *Пояснювально-демонстративний*

4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання, заняття на виробництві, групові дослідження, самооцінка знань, використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій та інші).

5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій, інтерактивної дошки, діалогове навчання, співробітництво студентів та інші).

10. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС

2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)

3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:

- рівень знань, продемонстрований на практичних, лабораторних та семінарських заняттях;

- активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;

- результати виконання та захисту лабораторних робіт;

- самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;

- виконання аналітично-розрахункових завдань;

- написання рефератів, звітів;

- результати тестування;
- письмові завдання при проведенні контрольних робіт;
- навчально-практичне дослідження із презентацією результатів тощо.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								С Р С	Разом за модулі та СРС	Атестація	Сума
Модуль 1. 35 балів				Модуль 2. 35 балів							
Змістовий модуль 1 - 17 балів		Змістовий модуль 2 – 18 балів		Змістовий модуль 3 – 17 бали		Змістовий модуль 4 - 18 балів					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8				
8	9	9	9	8	9	9	9	15	85 (70+15)	15	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Радченко М. В. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з курсу «Основи виробництва круп'яних і макаронних виробів» / М. В. Радченко. – Суми, 2018. – 32 с.
2. Радченко М. В. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з курсу «Основи виробництва круп'яних і макаронних виробів» / М. В. Радченко. – Суми, 2017. – 25 с.
3. Дутченко З.Я. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи по курсу «Основи технології виробництва хлібобулочних, круп'яних та макаронних виробів» / З. Я. Дутченко, М. В. Радченко. – Суми, 2010. – 44 с.
4. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи по курсу "Технологія зберігання та переробка продукції рослинництва" / [З. Я. Дутченко, Л. Т. Глущенко, А. О. Бутенко та ін.]. – Суми, 2009. – 43 с.

5. Робочий зошит до лабораторних занять з курсу "Технологія зберігання та переробка продукції рослинництва" / [З. Я. Дутченко, Т. І. Мельник, А. В. Мельник та ін.]. – Суми, 2008. – 53 с.

13. Рекомендована література

Базова

1. Дацишин О. В. Технологічне обладнання зернопереробних та олійних виробництв : навч. посібник / О. В. Дацишин, А. І. Ткачук, О. В. Гвоздев. – Вінниця : Нова Книга, 2008. – 488с.

2. Камінський В. Д. Переробка та зберігання сільськогосподарської продукції / В. Д. Камінський, М. Д. Бабіч. – Одеса: Аспект, 2000. – 456 с.

3. Подпратов Г. І. Технологія зберігання і переробки продукції рослинництва. Практикум : навч. посібник / Г. І. Подпратов, Л. Ф. Скалецька, А. М. Сеньков. – К. : Вища освіта, 2004. – 272 с.

4. Подпратов Г. І. Зберігання і переробка продукції рослинництва / [Подпратов Г. І., Скалецька Л. Ф., Сеньков А. М. та ін.]. – К.: Мета, 2002. – 495 с.

5. Орлова Н. Я. Продовольчі товари. Фрукти, ягоди, овочі, гриби та продукти їхньої переробки : підручник. – 2-е вид., перероб. та допов. / Н. Я. Орлова, П. Х. Пономарьов. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. – 416 с.

6. Рослиництво з основами технології переробки / [Мельник А. В., Троценко В.І., Жатов О. Г. та ін.]. – Суми: ВТД "Університетська книга", 2008. – 384 с.

7. Скалецька Л. Ф. Товарознавство продукції рослинництва : навч. посібник / Л. Ф. Скалецька, Г. І. Подпратов, В. І. Войцехівський. – К. : Арістей, 2005. – 496 с.

Допоміжна

1. Овсянникова Л. К. Удосконалення технології післязбиральної обробки дрібнонасіненних круп'яних культур / Л. К. Овсянникова // Хранение и переработка зерна. – 2010. – № 10. – С. 39-42.

2. Подпратов Г. І. Технологія обробки, переробки зерна та виготовлення хлібопекарської продукції / Г. І. Подпратов. – К.: НАУ, 2000. – 126 с.

3. Подпратов Г. І. Технологія виробництва борошна, крупи та олії / Г. І. Подпратов, Л. Ф. Скалецька. – К.: НАУ, 2000. – 202 с.

4. Скалецька Л. Ф. Динаміка показників товарної якості зерна пшениці в процесі тривалого зберігання / Л. Ф. Скалецька // Агроном. – 2007. – № 1. – С.106-113.

5. Ящук Н. Зберігання зерна та якісні засоби обробки в післязбиральний період / Н. Ящук // Пропозиція . – 2009. – № 9. – С. 90-95.

6. Ящук Н. Контроль за “нестандартним” зберіганням зерна / Н. Ящук. – Пропозиція . – 2014. – № 12. – С.98-101.

14. Інформаційні ресурси

1. <http://buklib.net/books/21971/>

2. <http://agroua.net/economics/documents/category-122/doc-199/>

3. <http://www.slideshare.net/galushko29/1-39431376>

4. lib.vsau.org/index.php/component/.../1-bibliolists?...131.